JÓZEFOWI BOHDANOWI ZALESKIEMU.

NAJCZCIGODNIEJSZY PANIE!

W hołdzie i życzeniach które Ci, kończącemu w bieżącym roku lat ośmdziesiąt, składać będą w dniu Twych Imienin rodacy ze wszystkich stron ojczyzny naszéj, Towarzystwo Poznańskie Przyjaciół Nauk bierze najserdeczniejszy udział, bo założone głównie w celu pielęgnowania mowy ojczystéj, poczuwa się do obowiązku najżywszéj wdzięczności względem wieszcza, który tę mowę dostroił do najtkliwszéj śpiewności i wzbogacił literaturę narodową tylu utworami, równie wzniosłością ducha, jak gorącością uczuć, znamienitemi.

Nie przestaniemy błagać Najwyższego, aby Ci zdrowia i sił w najpóźniejsze lata użyczył i dozwolił nieraz jeszcze dźwiękiem Twéj lutni wzruszać serca rodaków, które na Twój głos stoją zawsze otworem.

Na najbliższem walnem zebraniu Towarzystwa, — przedstawimy Czcigodne Imie Twoje, celem wręczenia Ci, w hołdzie uczuć i wdzięczności naszéj, — dyplomu na członka honorowego w Poznańskiem Towarzystwie Przyjaciół Nauk.

Racz tymczasem przyjąć od nas zapewnienie téj najszczerszéj czci i wdzięczności.

Poznań, d. 19. 3. 1882.

W IMIENIU

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

ZARZĄD.

Stanisław Koźmian	Dr. Matecki	Dr. K. Łebiński	Dr. H. Święcicki	[illegible]
prezes.	wiceprezes.	skarbnik.	redaktor.	sekretarz.

DRUKIEM J. I. KRASZEWSKIEGO (DR. W. ŁEBIŃSKI) W POZNANIU.

2

CZCIGODNEMU WIESZCZOWI NARODOWEMU, PIEWCY UKRAINY

JÓZEFOWI BOHDANOWI ZALESKIEMU

W DNIU OŚMDZIESIĘCIOLETNIEJ ROCZNICY

URODZIN I IMIENIN

PRZESYŁA

WYRAZY GŁĘBOKIÉJ CZCI, SZACUNKU I UWIELBIENIA

REDAKCYA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO.

A. Dobrowolski   Władysław Wieliński.   [illegible]   Edward Mikołek.

[illegible]   Stanisław Rogalli.

N° ______

Indications de service.

Indications conventionnelles.

Avis télégraphique.........	AV	Accusé de réception........	CR
Réponse payée............	RP	Télégramme recommandé...	TR
Télégramme collationné.....	TC	Télégramme à faire suivre...	FS

Dans les dépêches imprimées en caractères romains par l'appareil télégraphique, le premier nombre qui figure après le nom du lieu d'origine est un numéro d'ordre, le second indique le nombre des mots taxés, les autres désignent la date et l'heure de dépôt.

L'État n'est soumis à aucune responsabilité à raison du service de la correspondance privée par la voie télégraphique. (Loi du 29 novembre 1850, art. 6.)

Timbre à date. 31

Pour ______ *de* ______ *N°* ______ *Mots* ______ *Dépôt le* ______, *à* ______ *h.* ______ *m. du* ______

PARIS POSEN 687 22 19 8 22 M

SLOWIKOWI UKRAINSKIEMU W 80 ROCZNICE URODZIN ZASYLA TOWARZYSTOWO STELLA NAJSZCZERSZE ZYCZENIA . ZYJ NAM DLUGIE LATA +

Janvier 1881. — Modèle n° [illegible]

4

CZCIGODNEMU WIESZCZOWI NARODOWEMU

BOHDANOWI ZALESKIEMU

W DNIU OŚMDZIESIĘCIOLETNIEJ ROCZNICY

JEGO URODZIN

SKŁADAJĄ

HOŁD CZCI GŁĘBOKIEJ I NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WIELBICIELE JEGO I WSPÓŁRODACY

W WIELKIEM KSIĘSTWIE POZNAŃSKIEM.

Antoni Zygm. Lutkowski k. Antoni Ozowski Wyczyński Jan. Dr. Buski

A. Urbanowski K. Urbanowska L. Kurnatowski W. Lebiecki

Stanisław Tadeusz Dunin J. Sobeck Józef Osiecki

Stanisław Haffmann L. Bieliński F. Maan

Waleryan Chrzanowski Jan Krystopa Leon Götzendorf-Grabowski

Hendrik Kaiserin A. Olyński Tadeusz Sztamm

Anastazy Rogalsk

W. Wedinger

Alfons Chełkowski Józef Wichliński Przyłuski

Tadeusz Braunek Aniela Wyczyńska Artur Duniński

Antoni Starorypiński

Prof. Jenzynowski Dr. Stanisł. Jenzynowski

Teodor Łasiński St. Łasińska A. Dobrowolski

Adam Lew Poraśnik Sałtan
Dr. Karimierz Szulc
Dr. Józef Kusztelan
Dr. Antoni Rabkowski
Stanisław Orłowski
S. Birner
Stanisław Kamieński
Antoni
Klara Dembińska
K. Koszutski
Jan Rymarkiewicz
August Józef Cieszkowski
Bronisław Żychlewicki
Dr. Witold Milewski
Stanisław Motty
Julian
Dr. H. Święcicki
Dr. F. Koszutski
St. Kasprowicz
J. Krzyżanowski
Dr. Ignacy Zielewicz
Dr. Władysław Jan
Józef Krąkowski

Stanisław Koźmian
Felicja z Łempickich Koźmianowa
Zofja Koźmianówna
Marja Koźmianówna
Anastazya Warnka
Anastazya Dobrowolska
Julian Bukowiecki
Mieczysław Łyskowski
Kazimierz Jarochowski
Kazimierz Chłapowski
Anna z Chłapowskich Chłapowska
Józef Jarochowski
K. Kozłowski
Dr Grabski, lekarz
J. Kr. Zrzpański
Nepomucen Jankowski
Węgalewska

Władysław Łącki
Antonina z Skórzewskich Łącka
Izabella Łącka
Helena Łącka
Irena Łącka
Stanisław Łącki
D. Mieczkiewicz
Chlebowski Radzca Miasta.
Marya Jarochowska
Katarzyna z Dzierżyńskich J. K. Zrzpańska
Władysław Bentkowski
Kazimir Stillman
A. Borzewski.

Stefan Cegielski
Albertyna Cegielska
Felicya Wierzbińska
Maciej Wierzbiński
Telesfor Bronikowski
Bolesław Jerzykiewicz
Anna z Ciechockich Wolerzyńska
Hipolit Kramarkiewicz
Zofja z Piwnickich Trzcińska
Prof. Dr. Marcotte
Roman Barcikowski
Julia Borzewska
Wawy Beuzelstjerna Engeström
Jadwiga B. Engeström
E. Engeström
Stanisław Engeström.

Teofil Mlicki żołnierz z roku 1831 Ossówo

Witold Zakrzewski — Linówiec

Aleksandra Zakrzewska.

Henryk Mittelstaedt

Ks Nikodem Władysław Sieg proboszcz w Orchowie

Bonawentura Wichowski

Wiktor Dydyński z Słowikowa

Marya Dydyńska — —

Wincenty Grabowski — —

[illegible] Gieburowski Kamieniec.

Bronisław Portasiewicz Szydłowo

Zygmunt Gieburowski

Wojciech Senge Kamieniec.

[illegible] Portasiewicz Szydłowo II

Atanazy Kiszewski — Trzemeszno. —

Adolf Skarbek Malczewski żołnierz z r. 1831, i td

Jadwiga Malczewska

Ignacy Szumski żołnierz z 1831 r.

Józef Skrzydlewski Dziewczyno

Klara Skrzydlewska

Wilhelm Hübner nauczyciel polsko katolicki z Orchowie

M. Piotrowski z — Ossówiec.

Józefa Mlicka

Julia Mlicka — Ossówiec

Wielbionemu pieśni narodowej, tułaczowi, gorącemu patryocie śle Jego współrodacy wyrazy najgłębszej czci i serdecznego pozdrowienia.

Ks. Antoni Osowicki

Helena z Lossów Osowicka

Aniela Karsnicka

z Twardowskich Łossowowa

Katarzyna Świeżawska

Dr. Bol. Wicherkiewicz

Bożena z Żyskowskich Wicherkiewiczowa

Józefa z Zakrzewskich Jundryńska

10

„Niech na nogi Polska wstanie!
„Na dzień godów wielkich w chórze
„Śród okrzyków – o! Słowianie,
„Pieśń Bojana wam powtórzę.
„Wiek cierpienia w mig przeboli....
„Z gęślą złotą – tym ofiarom
„Wzlnę w niebo lot sokoli,
„Na podzwonne po niewoli
„W pogrzebowy pochód carom!"

Nie zginęła Polska, dopóki dzieci umie wieszczów swych narodowych. Tyś naszym Bojanem, Panie, gęśl Twoja złota brzmiała nam zawsze zmiłowaniem Bożem i zmartwychwstania nadzieją! – Tobie też dzisiaj ślemy miłości wyrazy i hołd Ci składamy z życzeniem, abyśmy razem doczekali spełnienia tego, co Ci „śnięcemu błogo" podszepnął „wiatr stepowy – tchnienie Boże", ... a Tyś nam tak cudnie wyśpiewał.

Najniższa Twa sługa, Czcigodny Panie,

Teresa Radzińska,

redaktorka: „Dwutygodnika dla Kobiet"
w Poznaniu.

11

Józefowi Bohdanowi
Zaleskiemu

młodzież polska gimnazyjum w Chojnicach.

Korzystając z obchodzonego jubileuszu 50-letniéj pracy Twojéj, Wieszczu nasz nieśmiertelny, śle Ci młodzież polska gimnazyjum w Chojnicach wyrazy hołdu i uwielbienia.

Dzięki Ci za wzór chlubnego i wielkiego żywota, który nam podałeś!

Dzięki za klejnoty, którymi piśmiennictwo nasze przyozdobiłeś!

Żyj nam w zdrowiu najdłużéj i doczekaj Ojczyznę oglądać szczęśliwszą.

Chojnice w marcu 1882.

Ignacy Klatecki; Jan Ziółkowski,
Bronisław Wysocki Edmund Urbanowski
Jan Raabe. Jan Kujot
Józef Wysocki. Władysław Siuda
Jan Wysocki Wojciech Jączyński,
Jan Pellowski Władysław Zawadzki
Maryan Paszotta

Piotr Pilarski

Roman Niestrój

J. Wallerand.

Józef Rydmiewicz.

W. Krebs.

Józef Sztowski.

Reçu de
fil à h.
L'Employé, Rix

Télégramme.

Place du timbre à date. Réexpédié à
fil à h.
L'Employé, 13

VERSAILLES CENTRAL 19 MARS 82 SEINE-ET-OISE

Indications de service.

VILLEPREUX DE MILOSLAVV 30 16 19/3 5 SR = MR JOSEPH BOHDAN ZALESKI PARIS
VILLE PREUX = CONGRETATI SAIERDITES ET LAICI JOBILATO AD MULTOS ANNOS =
RADZIJANOVVSKI

Janvier 1881. — Modèle n° 325.

Coller ici la partie de la bande Hughes portant collationnement de la depêche.

Indications de service.

B1
R

Indications conventionnelles.

Avis télégraphique.........	AV	Accusé de réception........	CR
Réponse payée...........	RP	Télégramme recommandé...	TR
Télégramme collationné.....	TC	Télégramme à faire suivre...	FS

Dans les dépêches imprimées en caractères romains par l'appareil télégraphique, le premier nombre qui figure après le nom du lieu d'origine est un numéro d'ordre, le second indique le nombre des mots taxés, les autres désignent la date et l'heure de dépôt.

L'État n'est soumis à aucune responsabilité à raison du service de la correspondance privée par la voie télégraphique. (Loi du 29 novembre 1850, art. 6.)

N°

Timbre à date.

CENTRAL 14 MARS 82 PARIS

14

Pour ________ *de* PARIS PEMPOWO 6.19 14 4 30 S = , *à* ___ *h.* ___ *m. du* ___

SŁOWIKOWI UKRAINSKIEMU : POZ DROWIENIE , CZEŚĆ , UWIELBIENIE I NAJLEPSZE ŻYCZENIA , PARAFJANIE I KAPŁANI = PEMPHOWA _ JAROCHOWSKI . .+

Janvier 1881. — Modèle n° 324 bis.

Le port est gratuit.
Le facteur doit remettre un récépissé à souche lorsqu'il est chargé de recouvrer une taxe.

Czcigodnemu Józefowi Bohdanowi Zaleskiemu!

„Ura-ho! ura-ho! ura!"
Piewcy Ukrainy, prawemu synowi Polski, wygnańcowi i męczennikowi, silnemu ogniwu łączącemu synów jednej Matki, niech Bóg nasz łaskawy w dniu ośmdziesięcioletniej rocznicy błogosławi i wysłucha próśb naszych błagających go o jak najdłuższy żywot szczęśliwy, rychły powrót do swoich i „Ukrainę w niebie."

Przyjmij łaskawie czcigodny Jubilacie najszczersze życzenia nasze i racz przypomnieć sobie i nas maluczkich Wielkopolan walczących oko w oko z nawałą nieprzyjaciół odwiecznych.

Szczęść Ci Boże!

Śrem dnia 19. marca 1882

Towarzystwo przemysłowe w Śremie

Zarząd

Ks. P. Ławrzyniak
Prezes

Nikodem Kucharski
zastępca prezesa

Wincenty Smytkowski
sekretarz

Alexander Neyman
bibliotekarz

Stanisław Nowicki
skarbnik

Michał Borowicz
zastępca sekr.

Hipolit Grabarski
radny

J. Madaliński
radny

K. Kortawski
radny

17

Najczcigodniejszemu Solenizantowi Józefowi Bohdanowi Zaleskiemu – Śpiewakowi Ukraińskiemu – na dzień św. Patrona najszczersze życzenia składa w pokorze

Towarzystwo Śpiewu Kościelnego pod opieką św. Cecylii w Śremie.

Śrem, dnia 19 Marca 1882

Zarząd

Ks. Wawrzyniak
Prezes

Wiktor Wozłowski
Dyrygent

Augustyn Majer
podskarbi.

19

Przodkowie nasi nazwali kraj nad Dnieprem położony u krańców wielkiej naszej Ojczyzny, Ukrainą, której przypadło w udziele bronić Polskę przed najazdami Mongołów. —

Drugą taką Ukrainą jest nasza Wielkopolska, mająca to samo posłannictwo, bo bronić ogniska narodowe od zachodniego wroga. —

Z tej to naszej biednej Ukrainy wielkopolskiej szlą

Wieszczowi Ukraińskiemu

mieszkańcy Śremu z nad Warty w dniu ośmdziesięcioletnich Narodzin, pokorne życzenia szczęścia doczekania chwili, w której Twoja i nasza Ukraina wolną będzie!

Rodzina Karpińskich

z której dwóch członków, Antoni i Konstancya
mieli szczęście piastowania rąk Twoich Panie.

Śrem d: 16. 3. 1882 r.

Ksiądz Mentzel
proboszcz śremski

Michał Meissner

Marya Knitówna.

Felix Knita na Dżonku

Ks. Stanisław Małża mansyonarz w Śremie

Czcigodnemu Bohdanowi Zaleskiemu

Na dniu uroczystości Temu, co tak piękne wiersze pisze, zasyłamy pokornie najszczersze życzenia i będziemy się w dniu Św. Józefa modlić, aby Ci Ojcze Pan Bóg błogosławił.

Śrem dnia 19. marca 1882.

Włościanie z pod Śremu

Franciszek Mielach z Zbrudzewa – Andrzej Zimowski z Zbrudzewa
Jakob Błoszyk z Kawcza. Michał Sobolewski z Sosnowca.
Józef Stawecki z Drzonku – Michał Wolarczyk z Zbrudzewa
Walenty Drożdżyński z Śremu – Tomasz Bartkowiak z Orkowa
Józef Płatek z Orkowa. Jan Kosicki z Góry.
Franciszek Owczarczak z Orkowa – Marceli Stępa z Orkowa.
Józef Tomaszewski z Orkowa. Stanisław Skoryński z Orkowa
Franciszek Wachowiak z Orkowa – Marcin Snuszka z Orkowa.
Jakub Ciołek z Orkowa. – Franciszek Staszewski z Kawcza.
Adam Mazurkiewicz z Sosnowca. Jan Kazmierczak z Mechlina.
Franciszek Wolski z Orkowa – Walenty Skoryński z Sosnowiec.
Andrzej Jankowski z Śremu. – Jan Adamczyk z Niesłabina
Michał Litkowski Orkowo Kazmierz Tomczak
Michał Spychaj z Pysząca. Wawrzyn Andrzejewski
Walenty Malinowski z Niesłabina. Walenty Błoszyk z Dobczyna

Jan Piechnik. z Nohówka — Józef Kalisz z Niestabina

Jan Adam Markiewicz z Dalew. Franciszek Tomaszewski z Tyszacy

Jan Zagórski z Tyszacy. Wojciech Kojny z Gaju

Piotr Holderny z Zbrudzewa. Antoni Kusiak z Mechlina.

Marcin Dworak z Binkowa. — Wawrzyn Sojdych z Dąbrowy

Antoni Cichoński z Kawcza. — Franciszek Kaczmarek Śrem

Wawrzyn Adamczyk z Zbrudzewa — Wicenty Alexander Biernacki

Józef Wolski z Krajkowa. Michał Wolski z Orkowa

Franciszek Zgrajewski z Mchow. — Józef Musielak z Brzyźnowa

Jan Matysiak z Zaborowa. — Marcin Tomczak z Brzyźnowa

Józef Jankowski z Wyrzeki. — Wojciech Pilarski Ostrowo

Roch Piasecki. Ostrowo. — Franciszek Piasecki z Ostrowa.

Franciszek Pawłowski. — Jan Klem Trąbinek

Franciszek Przymecki z Śrem. — Stanisław. Holderny. Zbrudzewo

Franciszek Łabocki. Zbrudzewo. Andrzej Holderny.

Józef Matuszewski z Niestabina. Franciszek Kaźmierski Dżonek

Kasper Kaźmierczak z Dąbrowy. — Paweł Tomkowiak z Orkowa

Jan Stachowiak z Krajkowa. — Franciszek. Zagórski z Borgowa.

Tomasz, Słomiński, z Rodzyniewy — Mich. Maciejewski Mechlin

Tomasz Pieprzyk z Sulejewa. Antoni Rikert z Wyrzeki. —

Wojciech Wachowiak z Orkowa. Marcin Wachowiak. z Orkowa.

Sygnay Lidtke gola. – Jakób Jaskóła z Błażyjewa.
Walenty Piasecki z Pyszącej. Michał Grześkowiak ze Srocczewa,
Tomasz Grądzielewski z Czmonia. Antoni Mazurkiewicz z Sosnowca
Jakób Michalak z Ludwikowa. Bartłomiej Bartkowiak. z Orkowa
Józef Bartkowiak z Orkowa. Józef Zagierski z Śremu.
Józef Bartkowiak, Masłowo. – Paweł Krzyżaniak z Ludwikowa.
Maciej Ratajczak z Dusznowic Szczepan Włodarczak z Pyszącej
Tomasz Polowczyk z Zbrudzewa Franciszek Pajzert z Śremu.
Walenty Mocki – Marcin Bartkowiak Mrójkowo
Jan Wojkiewicz. – Apolinary Wierwiński z Radzewa
Jan Bratek z Orkowa – Tomasz Głotzki ze Śremu.
Walenty Stępa z Dąbrowy – Stanisław Mieloch z Śremu
Andrzej Stępa z Mchów – Wojciech Jakubowicz
Walenty Smolarkiewicz Radzewo Józef Kopeć ze Śremu.
Walenty Marzyński ze Śremu. Szymon Szlachcick Zbrudzewo.

Z Prus Zachodnich,
/z ziemi Michałowskiej/
z powiatu Brodnickiego.

—

Wieszczowi ukraińskiemu,
naszemu wielkiemu Boh-
danowi w dowód czci i
uwielbienia. –

Czapski Jan – Bobrowo
Zofia z Rutkowskich Czapska
Wybicki Michał – Niewierz.
Helena z Sulerzyckich Wybicka.

Marja Wybicka Niewierz
Jadwiga Łebińska Niewierz.
Józefa z Wybickich Łebińska
Niewierz.
Kotnéliki
Marja z Ruthkowskich Ruttkowska Jagoszewice
Bogumiła Limpicka Jagusanice
Marja z Kossowskich Mellin
Kruszyny.
Marya z Mellinów Białowiejska Kruszyny
Cecylja Mellin Kruszyny.
Ksawery Skyszewski z Brodnicy.
Sylwia z Łyskowskich Skyszewska
z Brodnicy
Berta z Czarnowskich Łyskowska
z Brodnicy
Halina Łyskowska z Miłoszewo
Władysława Skyszewska z Brodnicy
Dr. Tempski Aleksander z Brodnicy
Józef Karnat. z Dzierzn.
Józef Karnat z Michałka.
z Bardzkich Anna Karnat - Michałka

Felikx Ossowski z Naymow —

Wanda z Wołczbegów Ossowska z Naymow —

Marja Kawczyńska — z Naymow —

Gniazdowski Łukasz z Czekanowa

Zygmunt Czapski z Czekanowa

Adam Czapski Bobrowo.

Zofja Czapska z Bobrowa

Arfo ma, ja cię znów stroję,
Struny twe ocieram z pleśni,
Ty rozbrzmisz wspomnienia moje,
Daleko poniesz twe pieśni.

Po za lasy, po za góry,
Kędy obcy lud i mowa,
Kędy inny wdzięk natury,
Wolno wzlatują myśl, słowa....

Tam na Europy kraniec,
Gdzie Sekwany szumią zdroje,
Białowłosy nasz wygnaniec,
Niech usłyszy słowo moje.

Gdym dziewczynką jeszcze była,
To mnie Matka ukochana
Rzewnych piosenek uczyła,
Mówiąc: to piosnki Bogdana.

Gdy w dziewiczej życia wiośnie
Serce żywiej zakołacze,
Radośnie, to znów żałośnie,
To i łzami się rozpłacze....

W harmonijnych tonów dźwięku,
Brzmiała dumka tak mi znana
Pełna słowiczego jęku, —
Były to dumy Bogdana.

I kwieciste, wonne stepy,
W wyobraźni mej się snują,
I dzielna postać Mazepy
Fantazyę osnuła mnę; —

To znów futory, kurchany....
Świszczą wichry po nad niemi...
Zlatują dzieweczki w tany,
Stopą nie tykając ziemi. —

I otaczają mnie kołem,
Ja w nie patrzę zadumana;
Mówię z uśmiechem wesołym:
To my, "Krasatki" Bogdana.

I przeszły lata upały,
Nadciągły burze jesienne,
Rozpierzchły się ideały,
Bo wszystko z czasem się zmieni.

Strony arfy roztrącone
Brzmią coraz rzewniej, boleśniej;
O! czemuż serce zatęsknione
Nad już minionych tło pieśni!

Życie upływa tak skoro,
Znaczną byłam nieznana,
A dziś śmiem chwycić za pióro,
By uczcić Święto Bogdana.

Pięćdziesiąt wiosen życia,
Przeszły jak senne godziny,
Niestłumiony serca bicia
Kochankowi Ukrainy.

Do niej tęskni On z wieczora,
Ku niej zwraca wzrok tułaczy,
Bo pożegnał ją nie wczora,
O, niechaj jeszcze zobaczy.

Agnieszka z Lipskich Berwandzka

Poznań 10 Marca
1881.

„Ach i cóż to jest młodzieniec?
Istność senna, wietrzna, płocha -
Jutro rzuci, co dziś kocha -
Dzikich marzeń potępieniec!"

pomnę z dawna, a z żalem ubiegłych chwil, że goniąc mrzonki przelotne, ogniki błędne, gotowiśmy byli naprawdę dziś dosiężone - porzucić jutro. - Atoli wobec wszystkiego i wszystkich młodość ni była - ni będzie tak wietrzną i płochą. - I oto, gdy pierwsze dźwięki Dum a Dumek, gdy ofiary złożone Ojczyźnie, zniewoliły nas pokochać Ciebie, serdeczny Lachu Bojanie a wygnańcze tęskny - to już uczucie powzięte z chłopięctwa nosiliśmy w duszach wiernie przez wszystkie młodości prądy i burze, a dochowamy je również gorąco na zawsze.

„Święć się, święć się, wieku młody!
Śnie na kwiatach, śnie ty złoty!"
O nie tylko sama życia wiosna,

ale wśród wiosny powiew ducha Twojego od Stepu dawał sny nam złote tak cudne, że wobec czaru Twoich malowideł, daleki, niewidziany świat stepowy przejrzyście i potężnie stawał w wyobraźni, jak własna rodzima Kolebka, iż nas dzieci bezbarwnych Zachodu Kresów wołać brała pokusa

„I mnie Matka Ukraina,
I mnie Matka swego syna
Upowiła w świat u łona...."

„Bóg, Świat, Słowiaństwo, Polska, Ukraina" pięć oto strun Twojej gęśli, i serca Twego struny to natchnione — a z nich dźwięczały przeczyste jedno tony Miłości, Tęsknoty rzewnej — Zwątpienia nigdy! a zawsze jasnej Wiary, Nadziei, i Miłości zawsze! Kto z wielkich pieśniarzów roztaczał nad duszą własną i nad duszą narodu tak łagodny, rozpromieniony wiecznie Nieba błękit? Co więc

dla Ciebie wzajem mieć możemy -
Krom Czci i Miłości?

Umilkliście wieszcze dawni - to my spragnieni ożywczych pieśni iskier do Ciebie bieżym z pobudką

„Hej, hej! Ojcze Atamanie!
Ukraina śpi w najlepsze -
I wiatr zasnął na Kurhanie -
I zasnęły trąby w Dnieprze"

Hej hej Ojcze nasz Bojanie! Twoja Polska nie śpi pono - raczej jako młodzian ów biblijny czuwa, a strzeże kagańca, by nie zagasł gdy przyjdzie Oblubieniec — O gdybyś czuwającej a spragnionej zanucił na otuchę — wszakże i na stepach rej wodzą wśród drużyny a dzierżą władzę nad zadumaną słuchających rzeszą, lirniki białowłose — gdybyś Ty Białowłosy nową pieśń nam wysnuł, to na nowo było by w duszach „U nas inaczej! bo

sercami tajem" – i za pieśń
pobiegniem znowu, tulić się do
Twojego łona, jak tulimy dziś
ze czcią głęboką, ukochany
Bojanie, a półwiekowy wygnańcze
w Twego Imienia dzień, jeszcze
przetęskniony na obczyźnie.

Julian Bukowiecki

Poznań, w Marcu 1882.

Jeżeli starca okrytego siwizną otaczamy czcią i uszanowaniem - to większą - Któremu Opatrzność pozwoliła dożyć tak późnych dni - budzi w nas rodzaj kultu narodowego. —

Z serdeczną zatem chęcią spieszy złożyć w dniu tak uroczystym ukochanemu Autorowi „Gęśli stepowych” wyrazy najwyższego uwielbienia - czci i hołdu

uniżona

12. III. 82 Anna Danysz

przełożona szkoły żeńskiej w Poznaniu

Cześć i chwała Ci, wieszczu, coś
w pieśni Twej uroczych tonach
uwiecznił dzieje ziemi krwią
przesiąkłej i mogiłami najeżonej,
dzieje Matki-Ukrainy! —
Jakże potężnie rozbrzmiewa w
„Czajkach" cały step wojenny
Zaporożców sławą! — Jakże po-
dniosłe religijne uczucia budzi
w sercach majestatyczny obraz
„Przenajświętszej rodziny"! — Ileż
to razy „Rusałki" Twoje unosiły
myśl i duszę stęsknioną w
rozkoszną złudzeń i magii krainę! —
A wszystkie one „Dumy i
Dumki" razem jakże szeroko

i daleko po świecie rozniosłeś sławę Twoję i zarazem sławę tej ziemi, której Ty synem wielbionym! —

Dzięki Ci, wieszczu, za tę sławę; i dzięki Ci za mnogie lata pracy dla sprawy ojczystej na wygnania ziemi; dzięki Ci za chwile szczęścia, za słodkie marzeń i upojenia chwile, jakich w pieśni Twej sercom naszym kosztować dałeś! —

Żyj długie lata dla chwały Polski, która Cię kocha i wielbi.

Teofila Radońska.
przełożona pensjonatu panien
w Poznaniu.

d. 12. III. 82 r.

Józefowi Bohdanowi Zaleskiemu
w 80 letnią rocznicę Jego Urodzin i Imienin
w dniu 19 marca 1882.

Czcigodny i Dostojny Panie.

Jakże szczęśliwymi czuć się możemy, że nadarza nam się sposobność wyrażenia swych uczuć i życzeń, które już tyle razy, choć zdala od Ciebie Czcigodny Panie do ust naszych wbiegały; bo dziś, kiedy z wszystkich dzielnic naszego kraju odbierać będziesz Dostojny Wieszczu wyrazy czci i uwielbienia, dziś — wielcy i mali mają prawo do Ciebie się odzywać.

Jako więc stała wielbicielka Twego talentu Czcigodny Wieszczu, nie mogę się powstrzymać, aby nie skorzystać z przywileju do jakiego dzień dzisiejszy nas upoważnia i nie przesłać Ci najpierw szcze-

rych i serdecznych podziękowań, za tyle chwil mile spędzonych na wczytywaniu się w Twych utworach poetycznych pełnych uroku i rzewnej tęsknoty, które od razu za serce chwytają a z pamięci nigdy ulotnić się już nie mogą. To też słusznie powiedział jeden z naszych uczonych:

„Kto dościgać chce Cię w locie,
Kto się złotych skrzydeł ima
Myślą tylko lub oczyma,
Grzeszy — zgasił gwiazd już krocie."

Przyjm Dostojny Wieszczu me szczere powinszowania, że Pan Bóg dozwolił doczekać Ci się tak pięknego wieku; towarzysze Twoi Czcigodny Wieszczu dawno już Cię opuścili, ale Bóg w Swych niedościgniónych wyrokach, może umyślnie tak

postanowił, abyś mógł jeszcze posłyszeć o lepszej doli tego kraju, któregoś tak głęboko i gorąco ukochał.
Oby Bóg zachować Cię nam raczył jak najdłużej aby pieśni Słowika ukraińskiego nie tak prędko zamilkły, a nam dozwolił się jeszcze długie lata chlubić Tobą Dostojny Wieszczu, o co gorące modły przed tron Najwyższego zanosić będzie jedna z najstalszych Twoich wielbicielek

Marya Jackowska.

Bardo p. Wrześnię d. 13.III.82.
W. Ks. Poznańskie.

Wyrazy wysokiego Szacunku
Zacnemu Piewcy Ukraińskie=
=mu i szczere życzenia do=
=czekania swobody dla
naszej Ojczyzny. —

Leonardowa Kwilecka
[Tekla z Sieroszewskich]

Poznań 19 Marca 1882.

Szanowny Panie

W dniu kiedy będziesz otoczony gronem przyjaciół i wielbicieli, którzy Ci składać będą hołd i życzenia — Pozwól i mnie, Szanowny Panie, z nieszczęśliwej Ojczyzny naszej, przyłączyć się do nich, i chciej być pewnym, że chociaż nie mogę ich ustnie wyrazić, nie mniej one pochodzą z głębi serca, które zawsze wysoko Cię ceni, a chwile, które miałam szczęście w towarzystwie, Szanownego Pana przepędzić, zostały mi na zawsze najdroższą pamiątką.

Polecając się pamięci, łaskawego Pana, zostaję z głębokiem szacunkiem.

Emilia Szaniecka

z Pakosławia

1882

W dniu świetecznym
przesyłam naszemu
Wieszczowi hołd i uszanowanie —
Oby Pan Bóg dozwolił
Mu doczekać dni szczęścia i swobody naszego
narodu! Niechaj w długie
lata przewodzi młodemu
pokoleniu i zagrzewa
jak dotąd, słowami
wiary i nadziei!

[Wanda] Władysławowa Węglewska
z Karłeckich

Poznań d. 19 Marca 1882.

Uroczystość 80cio letniej rocznicy twych urodzin, Panie, wywołuje z serc naszych słowa głębokiej czci dla Ciebie, jako męża i wieszcza, uświęconego gorącą miłością Ojczyzny. Bije ta miłość silnem tętnem w każdej zwrotce pieśni twoich, wnikając do dusz słuchaczy, podnosi je ku sobie i rozgrzewa ciepłem swojem.

Pozostałeś ostatni z plejady wieszczów naszych, co od pół wieku opromieniają nas blaskiem swoim, każdy z nich otworzył przed nami cudowny świat ideałów, Ty, Panie, wyśpiewałeś i odmalowałeś piękności Ukrainy, pieśni twoje spotęgowały miłość i umocniły węzeł bratni dzieci jednej Ojczyzny — Polaków i Rusinów.

Spokojnie rozpamiętywać możesz ubiegłe długich lat życia koleje, boś dopełnił przeznaczonego ci działu od Boga.

Przyjm, Szanowny Panie, zarazem życzenia na dzień twego Ś. Patrona i wyrazy pełne czci dla Ciebie

Kilianna Moraczewska

Poznań Marzec
1882.

Bardowi Ukrainy i męża przy-jacielowi, składam dziś cześć i powin-szowania

Bogusława z Dąbrowskich
Teodorowa Maikowska

36

Czcigodny Mistrzu.

Cała Polska jak długa i szeroka opowiada swym synom i córom, że jeden z najzasłużeńszych jej pracowników na niwie ojczystej obchodzi dziś 80cio letnią rocznicę swych urodzin, a wszystkie jej dzieci przemyśliwają nad tem, jakby godnie uczcić

Tego, którego nazwano od rzewnych Jego poezyi Słowikiem Ukraińskim.

Nie mając sposobności przyłączenia się do adresu, jaki z Poznania wysyłają rodacy, ośmielam się osobnem pismem złożyć Ci czcigodny Mistrzu me najuniżeńsze życzenia. Niechaj Cię nam Bóg zachowa na długie jeszcze lata, a cześć jaką Ci rodacy w dniu dzisiejszym składają

aby się przy stuletniej powtórzyć
mojéj rocznicy, a zastała się
w pełnej sile, czerstwości i
zdrowiu. —

Roman Pośczyński

Żabiczyn dnia 19go Marca 82 roku

38

MICHAŁ SYNORADZKI

BIEŻUŃ

Dnia 19 Mca. Marca 1882 r.

Czcigodny Panie!

Niechże i mnie wolno będzie, wraz z innymi, złożyć Ci Panie w dniu Imienin Twoich najszczersze życzenia wszelkich pomyślności. Żyj nam długo i wspieraj... dodawaj otuchy w duszach zwątpienia i utrapienia... zagrzewaj ducha, krzep go a podnosić na wyżyny ideału. A potrzeba nam Czcigodny Panie pieśni, potrzeba bo pieśni nam marzną od północnych wichrów, które z potęgą się wdzierają i duszę lodowacą; potrzeba pieśni - bo upadamy, miast w górę się wznosić... Tyś nam Czcigodny Panie prawie jedynym pozostał - który zaklął w swych pieśniach moc odrodzenia... Dziś lutnia Twoja młodością drży a gotowa zawsze do pieśni... Żyj więc nam Hetmanie Wieszczów a pewnym bądź - że naród potrafi ocenić Twą miłość dla niego i wierność nadziei...

Przyjmij Czcigodny Panie odemnie

wyrazy szczerej miłości i najgłębszego szacunku,
jako od dziecięcia, któremi sam przeważnie ostatnie-
mi wykazał.

Cała rodzina moja również upraszała o
przyjęcie jej uczuć.

sługa powolny

M. H. Szymonadz

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Czcinajgodniejszy Jubilacie!

Zaiste Bóg nieszczęśliwej Polsce nie odmówił jeszcze Swej opieki, kiedy daje długie życie i siły do pracy dla dobra Ojczyzny wybranym Jej synom; zaiste przyznać nam muszą nieprzyjazne nam narody, że: „Jeszcze Polska nie zginęła", skoro ma w swym łonie w wiek sędziwych i w zdrowie słabych, lecz w słowie silnych wieszczy i mężów, którzy młodszemu pokoleniu polskiemu dają przykład ze siebie, dają wzór jak pracować trzeba dla Ojczyzny dobra i którzy rozbudzają w niem po dziś dzień ducha polskiego. – Słuszna: „Jeszcze Polska nie zginęła" póki ma takich mężów, takich mędrców, którzy choć z dala wołają, lecz wołają nieustannie, by nie upadać na duchu, by nie wątpić, lecz żywić nadzieję w rychłe wolności i niepodległości naszej Ojczyzny odzyskanie. –

Do tych mężów zacnych, godnych czci wszelkiej i uszanowania

godnych

godnych uwielbienia a godnych wdzięczności z strony narodu całego, a mianowicie młodzieży, do tych i Ty, Czcinajgodniejszy [illegible] Jubilacie.

Zasług Twoich, Czcigodny Panie, któreś dla dobra Matki-Ojczyzny pismami swemi położył, nie zdolne jest me ocenić pióro, lecz oceniło je już lepsze pióro i wymowniejsze oceniły je usta.-

Niechaj i mnie wolno będzie dziś, w dniu dla całej Polski tak uroczystym, w dniu 80 letniej rocznicy urodzin Twych i w dniu rocznicy półwiekowej Twej pracy na polu literackim, niechaj i mnie więc wolno będzie, Czcigodny i Zacny Jubilacie złączyć się razem w licznym szeregu z składającemi Ci swe życzenia, hołd uwielbienia i czci.- A choć ostatnim w składających pomieszczony będę rzędzie, lecz jednym z tych będę, którzy szczerem polskim życzą Ci sercem.

Bóg Najwyższy niechaj Ci zatem, Czcinajgodniejszy Jubilacie, użyczy dobrego zdrowia i szczęścia w kole miłych sercu Twemu osób, niechaj Ci użyczy długiego jeszcze życia, byś mógł oglądać wybijającą się na wolność białą orlicę, rozbijającą potrójne kajdany, w które ją zakuły trzech czarnych drapieżnych szpony. Bóg niechaj pozwoli, by wieszcz ukraiński, ten słowik ukraiński spoczął na tej ziemi, na której nauczył się szanować „wiarę i wolność" polskiej Ojczyzny, na tej ziemi, którą tak pięknemi opiewał rymami.-

Tych życzeń parę z polskiego, czystego [illegible] złem nie zarażonego

-rażonego pochodzących serca przyjmij Zacny i Czcigodny Panie
od nieznajomego z dalekich stron Polski młodzieńca - Polaka
który nic nie zna więcej, jak tylko wiernym być Bogu i Ojczyź-
-nie, a przyjmij te życzenia takiem sercem, z jakiem ja w darze
Ci je dziś niosę. –.–

Wielkiej prośby słów teraz kilka. - Dawno już bardzo nosiłem
się z myślą proszenia Cię, Czcinajgodniejszy Jubilacie o Twój wizeru-
-nek do mego albumu zasłużonych pisarzy i mężów, lecz obawiając
się odmownej odpowiedzi, nie uczyniłem tego śmiałego doprawdy kro-
-ku.- Dziś jednakże, gdy Ty, Czcinajgodniejszy Jubilacie, w gronie
licznym Twych przyjaciół i zacnych Polaków w Paryżu przebywają-
-cych, patrząc i rozważając Twą przeszłość w szczerem będziesz
rozrzewnieniu i w myśli o Ojczyźnie, dziś przy takiej sposobności
odważam się śmiałą prośbę zanieść do Ciebie, byś zechciał
Łaskawie ofiarować mi wizerunek Twój z własnoręcznym Twym
podpisem i dodatkiem, żeś mi raczył go ofiarować.-

Jeżeli będę miał zaszczyt ten wielki odebrać Twą, Czcinaj-
-godniejszy Panie, fotografię ze słowy kilkoma, ośmielę się na ten czas
i pozwolę sobie opowiedzieć o mym albumie, zawierającym znacz-
-ną już dość liczbę zasłużonych Polaków i Polek (z własnoręcznemi
ich podpisami), odważę się również słówkiem wspomnieć o mej przesz-
-łości, czynnościach obecnych, o mych nadziejach, a może się przekonasz

Czci

Szcinajgodniejszy Panie, że wizerunek Twój, nie chwaląc się, w dobre
dostanie się ręce.—

Żyję tą miłą nadzieją, że mi, Szcinajgodniejszy Panie, wyba-
-czysz chętnie tę wielką mą prośbę, która w innej dzieci, nie dzisiej-
-szej zaniesiona by być powinna, sądzę, że mi nie odmówisz, dla Cie-
-bie, Panie, tak małej, lecz dla mnie tak ważnej i tak zaszczytnej rze-
-czy i zechcesz zaszczycić mię spełnieniem pokornej mej proś-
-by.—

Kończąc mój list wyrażający może, kończąc go z naj-
-szczerszemi raz jeszcze życzeniami w tej chwili nie przepeł-
-niającemi serce, a piszący się

z hołdem najwyższej czci i najwyższego szacunku i
uwielbienia

zostaję

Sługą najniższym
Bolesław Szyperski

Września (Wreschen)
dnia 17. III. 882
W. X. Poznańskie